

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Bohuslava Hnízdila a soudkyň JUDr. Brigity Chrastilové a JUDr. Dagmar Nygrínové v právní věci **žalobce: N. V. Q.,** zastoupen JUDr. Karlem Herrem, advokátem, se sídlem Mánesova 11, Cheb, proti **žalovanému: Ministerstvo vnitra,** se sídlem Nad Štolou 3, poštovní schránka 21/OAM, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 27. 11. 2003, č. j. 59 Az 157/2003 - 29,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. JUDr. Karlu Herrovi, advokátovi, se sídlem Mánesova 11, Cheb, **se přiznává** odměna za zastupování žalobce ve výši 1075 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

Rozhodnutím ministra vnitra ze dne 26. 8. 2002, č. j. OAM - 1459/AŘ - 2002, byl zamítnut rozklad žalobce (dále jen „stěžovatel“) a bylo potvrzeno rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 22. 10. 2001, č. j. OAM - 830/VL - 10 - P07 - 2001, kterým byl zamítnut návrh stěžovatele na zahájení řízení o udělení azylu jako zjevně nedůvodný podle § 16 odst. 1 písm. a) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění zákona č. 2/2002 Sb. (dále jen „zákon o azylu“), a kterým bylo současně rozhodnuto, že se stěžovateli neuděluje azyl podle § 13 odst. 1, 2 a § 14 a že se na se na něj nevztahuje překážka vycestování ve smyslu § 91 uvedeného zákona.

Proti tomuto rozhodnutí podal stěžovatel žalobu ke Krajskému soudu v Plzni, který ji rozsudkem ze dne 27. 11. 2003, č. j. 59 Az 157/2003 - 29, jako nedůvodnou zamítl. V odůvodnění uvedl, že z obsahu správního spisu je nesporné, že stěžovatel v průběhu správního řízení uváděl výlučně ekonomické důvody. Skutečnosti uváděné stěžovatelem neobsahovaly jediný náznak, že by v jeho případě mohly být splněny zákonné a taxativně vymezené podmínky pro udělení azylu ve smyslu § 12 citovaného zákona, neboť ve své vlasti nebyl pronásledován za uplatňování politických práv a svobod a ani nenaznačoval, že by měl odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, náboženství, národnosti nebo příslušnosti k určité sociální skupině.

Stěžovatel brojí proti tomuto rozsudku krajského soudu kasační stížností, ve které uvádí, že v jeho případě byly dány důvody k udělení azylu z důvodů uvedených v § 14 zákona o azylu, neboť z Vietnamu odcházel proto, že tam nenalezl žádné uplatnění, a to jak práci umožňující získat prostředky k obživě, tak i společenské. Tyto důvody jsou podle stěžovatele tzv. humanitárními důvody ve smyslu uvedeného ustanovení. Současně namítá nepřezkoumatelnost napadeného správního rozhodnutí, neboť není řádně odůvodněno.

Nejvyšší správní soud po zjištění, že kasační stížnost je podána včas a že je přípustná, přezkoumal napadený rozsudek včetně řízení, které mu předcházelo, a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Z obsahu kasační stížnosti plyne, že se stěžovatel dovolává právních důvodů kasační stížnosti vymezených v § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s.

Podle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu měl zrušit; za takovou vadu řízení se považuje i nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu pro nesrozumitelnost.

Podle § 12 zákona o azylu se azyl cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení azylu zjištěno, že cizinec a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodů rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.

Podle § 16 odst. 1 písm. a) zákona o azylu se žádost o udělení azylu zamítne jako zjevně nedůvodná, jestliže žadatel uvádí pouze ekonomické důvody.

V předmětné věci Nejvyšší správní soud z obsahu správního spisu zjistil, že stěžovatel požádal 1. 2. 2001 v České republice o udělení azylu, když jako důvody uvedl, že přijel do České republiky, kde hledá svého přítele a hledá práci, protože ve Vietnamu byl nezaměstnaný.

Z takto zjištěného skutkového stavu vycházel jak správní orgán, tak i krajský soud, a tyto orgány správně dovodily, že se nejedná o důvody vymezené § 12 zákona o azylu, neboť

se nejednalo o pronásledování z tam vymezených důvodů; označené důvody stěžovatele jsou čistě ekonomické.

K námitce stěžovatele ve vztahu k nesprávné aplikaci § 14 zákona o azylu je třeba uvést, že v daném případě správní orgán na jeho případ použil tzv. zkráceného řízení o azylovém právu, uplatňovaného na základě zjevně nedůvodného návrhu na zahájení řízení. Jedná se o řízení, které není prováděno v celém rozsahu, tj. neprobíhá zde proces dokazování o přítomnosti odůvodněného strachu z pronásledování. Možnost zkráceného řízení je zakotvena v ustanovení § 16 zákona o azylu, přičemž nutno zdůraznit, že naplněním podmínek uvedených v tomto ustanovení neznamená automaticky vyloučení z řízení o udělení azylu, ale jeho zrychlení. Žadateli však musí být dána možnost, aby se vyjádřil k obsahu své žádosti, aby tak mohly být posouzeny konkrétní jednotlivé důvody, které jej vedly k opuštění země původu.

V posuzované věci rozhodnutí správního orgánu obsahuje nejen výrok o zamítnutí žádosti o azyl jako zjevně neodůvodněné podle ustanovení § 16 odst. 1 písm. a) zákona o azylu, ale dále také výrok o neudělení azylu podle § 13 odst. 1 a 2 a § 14 zákona o azylu a stejně tak i o nevztažení překážky vycestování podle § 91 zákona o azylu. V rámci daného případu je nutno konstatovat, že správní orgán pochybil, jestliže žádost stěžovatele zamítl jako zjevně nedůvodnou podle § 16 zákona o azylu a současně se v rámci odůvodnění vyjadřoval (a věc posuzoval) i podle § 13 (sloučení rodiny) a § 14 (humanitární azyl) zákona o azylu. Pokud totiž z řízení o azylu vyplyne některá ze skutečností taxativně uvedených v § 16 odst. 1 zákona o azylu, pak správní orgán bez dalšího – ale jen ve lhůtě podle odst. 2 téhož ustanovení – zamítne žádost. Rozhodne tedy konečným způsobem ve věci, aniž by v řízení zjišťoval existenci některého z důvodů pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu. Pro rozhodování o udělení azylu pro některý z důvodů předvídaných v ustanovení § 13 a § 14 zákona o azylu je však určující závěr o neexistenci důvodů pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu. Protože tento důvod při zamítnutí žádosti podle § 16 zákona o azylu zjišťován není, stává se část odůvodnění rozhodnutí správního orgánu (zabývající se důvody azylu podle § 13 a § 14 zákona o azylu) nadbytečnou ve vztahu k výroku podle § 16 zákona o azylu (a fakticky je s ním v logickém rozporu). Toto formální pochybení správního orgánu zůstává však bez vlivu na zákonnost přezkoumávaného rozhodnutí a nezpůsobuje ani jeho nicotnost (Srv. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 2. 2004, č. j. 4 Azs 35/2003 - 71). Byť se krajský soud tímto nedostatkem napadeného rozhodnutí žalovaného nezabýval, nelze mu vytknout nezákonný postup, neboť z odůvodnění napadeného rozsudku je zřejmé, že se zcela přesvědčivě vypořádal s výrokem napadeného rozhodnutí, který v něm byl správně obsažen, tedy s výrokem, že žádost stěžovatele byla zamítnuta jako zjevně nedůvodná podle § 16 odst. 1 písm. a) zákona o azylu.

Pro stěžovatele z toho však vyplývá, že v případě, kdy jeho žádost byla zamítnuta jako zjevně nedůvodná podle § 16 odst. 1 písm. a) zákona o azylu, nemůže se v řízení o kasační stížnosti dovolávat posouzení azylu podle § 14 zákona o azylu (stejně, jako by se nemohl dovolávat posouzení azylu podle § 12 zákona o azylu), neboť o této formě azylu nemohlo být v tomto typu řízení rozhodnuto.

Navíc je nutné konstatovat, že stěžovatel námitku vztahující se k nedostatečnému posouzení důvodů azylu podle § 14 zákona o azylu vznesl poprvé v rámci kasační stížnosti, v řízení před krajským soudem tato námitka uplatněna nebyla. V souladu s ustanovením § 109 odst. 4 s. ř. s. proto Nejvyšší správní soud k uvedené námitce přihlédnout ani nemohl.

Jak již bylo výše uvedeno, Nejvyšší správní soud se plně ztotožňuje s právním posouzením věci žalovaným a potažmo i krajským soudem. Stěžovatelem tvrzené skutečnosti nelze akceptovat jako důvody pro udělení azylu, neboť v jejím případě se nejedná o splnění azylově relevantních ustanovení zákona o azylu.

Nejvyšší správní soud k výše uvedenému dodává, že smyslem práva azylu je poskytnout žadateli ochranu. Nejde však o ochranu před jakýmikoliv negativními jevy v zemi původu. Nárok na udělení azylu vzniká jen z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu. Vždy je třeba se zabývat podstatou tvrzených důvodů pro udělení azylu, kterými jsou v případě stěžovatele důvody ekonomické. Tyto důvody však nelze považovat za důvody azylově relevantní.

Nejvyšší správní soud uzavírá, že posouzení právních otázek soudem nepovažuje za nesprávné a důvod tvrzený stěžovatelkou ve smyslu § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. v posuzované věci neshledal.

Nejvyššímu správnímu soudu tedy z výše uvedených důvodů nezbylo, než kasační stížnost podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítnout.

Výrok o nákladech řízení je odůvodněn § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Protože žalovaný žádné náklady neuplatňoval a Nejvyšší správní soud ani žádné mu vzniklé náklady ze spisu nezjistil, rozhodl tak, že žádnému z účastníků se právo na náhradu nákladů řízení nepřiznává.

Odměna právnímu zástupci stěžovatele, který byl ustanoven stěžovateli k jeho žádosti usnesením Krajského soudu v Plzni ze dne 2. 2. 2004, č.j. 59 Az 157/2003-44, byla stanovena za jeden úkon právní služby na základě § 9 odst. 3 písm. f) ve spojení s § 7 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve výši 1000 Kč. Výše hotových výdajů byla stanovena podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu za jeden úkon právní služby ve výši 75 Kč.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** přípustné opravné prostředky.

V Brně dne 22. června 2005

JUDr. Bohuslav Hnízdil
předseda senátu